

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 197/2015-26

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 26. marca 2015 v senáte zloženom z predsedu Sergeja Kohuta (sudca spravodajca) a zo sudcov Lajosa Mészárosa a Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] zastúpeného advokátom JUDr. Pavlom Malichom, Advokátska kancelária, Dunajská 25, Bratislava, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 1 Cob 109/2014-817 z 25. septembra 2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako neprípustnú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 7. januára 2015 doručená sťažnosť [REDAKČIA], [REDAKČIA] (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) v spojení s čl. 1 ods. 1 ústavy rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 1 Cob 109/2014-817 z 25. septembra 2014, ktorou žiada vydať tento nález:

„Základné právo na súdnu ochranu a spravodlivý proces [REDAKČIA], [REDAKČIA], [REDAKČIA] garantované čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, rozsudkom Krajského súdu v Bratislave zo dňa 25. 09. 2014, sp. zn. 1Cob/109/2014-817, porušené bolo.

Rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 25. 09. 2014, sp. zn. 1Cob/109/2014-817, sa zrušuje a vec sa vracia Krajskému súdu v Bratislave na ďalšie konanie.

Krajský súd v Bratislave je povinný nahradiť [REDAKČIA] ako sťažovateľovi trovy konania vo výške uvedenej v písomnom vyhotovení nálezu, a to do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto nálezu na účet jeho právneho zástupcu.“

Ako vyplynulo zo sťažnosti doručenej ústavnému súdu a k nej pripojených príloh, sťažovateľ bol ako žalovaný účastníkom konania vedeného Okresným súdom Bratislava III (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 23 Cb 9/09, v ktorom sa [REDAKČIA] (ďalej len „žalobca“) proti sťažovateľovi domáhal zaplatenia sumy 42 421, 83 € s príslušenstvom z titulu vrátenia vkladu tichého spoločníka. Okresný súd žalobu žalobcu proti sťažovateľovi rozsudkom č. k. 23 Cb 9/2009-485 z 20. júla 2009 zamietol a žalobcu zaviazal nahradiť sťažovateľovi trovy konania. Na odvolanie žalobcu krajský súd rozsudkom č. k. 1 Cob 275/2009-561 z 3. júna 2010 zmenil rozsudok okresného súdu tak, že žalobe vyhovel a zaviazal sťažovateľa aj na náhradu trov konania. O dovolaní podanom sťažovateľom proti tomuto rozsudku rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“)

rozsudkom č. k. 1 Obdo 57/2010-658 z 3. mája 2011 tak, že žalobu zamietol. Tento rozsudok dovolacieho súdu bol zrušený nálezom ústavného súdu č. k. II. ÚS 541/201-31 z 25. apríla 2012 a vec bola vrátená najvyššiemu súdu na nové rozhodnutie o podanom dovolaní sťažovateľa. Najvyšší súd znova rozhodol vo veci uznesením č. k. 2 Obdo 30/2012-780 z 20. marca 2014 tak, že rozsudok krajského súdu č. k. 1 Cob 275/2009-561 z 3. júna 2010 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie. Krajský súd vo veci znova rozhodol rozsudkom č. k. 1 Cob 109/2014-817 z 25. septembra 2014 tak, že znova rozsudok okresného súdu č. k. 23 Cb 9/2009-485 z 20. júla 2009 zmenil a žalobe vyhovel.

Rozsudok okresného súdu č. k. 23 Cb 9/2009-485 z 20. júla 2009 v spojení s rozsudkom krajského súdu č. k. 1 Cob 109/2014-817 z 25. septembra 2014 nadobudol právoplatnosť 6. novembra 2014.

Sťažovateľ v sťažnosti doručenej ústavnému súdu tvrdí, že rozsudkom krajského súdu č. k. 1 Cob 109/2014-817 z 25. septembra 2014 došlo k porušeniu jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru v spojení s čl. 1 ods. 1 ústavy. Tento rozsudok je podľa presvedčenia sťažovateľa nedostatočne odôvodnený, nedáva odpovede na pre vec podstatné argumenty sťažovateľa prednesené všeobecným súdom, je založené na neprimeranom vyhodnotení výsledkov dokazovania a takom výklade dotknutých právnych noriem, ktorý popiera ich účel a zmysel.

Ako zistil ústavný súd, sťažovateľ 10. decembra 2014 podal proti rozsudku krajského súdu č. k. 1 Cob 109/2014-817 z 25. septembra 2014 dovolanie, o ktorom nebolo dosiaľ rozhodnuté.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene alebo zjavne neopodstatnené návrhy môže ústavný súd po predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Ústavný súd preskúmal na predbežnom prerokovaní sťažnosť z hľadiska existencie dôvodov podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

Princíp subsidiarity zakotvený v čl. 127 ods. 1 ústavy znamená, že ústavný súd môže konať o namietanom porušení sťažovateľových práv a vecne sa zaoberať iba tými sťažnosťami, ak sa sťažovateľ nemôže v súčasnosti a nebude môcť ani v budúcnosti domáhať

ochrany svojich práv pred iným súdom prostredníctvom iných právnych prostriedkov, ktoré mu zákon na to poskytuje. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda nezakladá automaticky aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich.

Zmyslom a účelom uvedeného princípu subsidiarity je to, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Všeobecné súdy, ktoré v občianskom súdnom konaní sú povinné vykladať a aplikovať príslušné zákony na konkrétny prípad v súlade s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 5 ústavy, sú primárne zodpovedné aj za dodržiavanie tých práv a základných slobôd, ktoré ústava alebo medzinárodná zmluva dotknutým fyzickým osobám zaručuje. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti ultima ratio – inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05).

Zásada subsidiarity reflektuje okrem iného aj princíp minimalizácie zásahov ústavného súdu do právomoci všeobecných súdov, ktorých rozhodnutia sú v konaní o sťažnosti preskúmané (IV. ÚS 303/04).

Ako vyplýva z petitu sťažnosti, sťažovateľ sa sťažnosťou domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v spojení s čl. 1 ods. 1 ústavy rozsudkom krajského súdu č. k. 1 Cob 109/2014-817 z 25. septembra 2014.

Podstatou námietok sťažovateľa je nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozhodnutia a ústavne nekonformná aplikácia dotknutých právnych noriem. Sťažovateľ sa sťažnosťou doručenou ústavnému súdu, ako aj podaným dovolaním domáha zrušenia namietaného rozhodnutia a vrátenia veci na ďalšie konanie krajskému súdu.

V danom prípade sťažovateľ akceptoval subsidiárne postavenie ústavného súdu pri ochrane základných práv a slobôd tým, že podal (10. decembra 2014) vo svojej právnej veci dovolanie ešte predtým, ako doručil (7. januára 2015) ústavnému súdu sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy. V okolnostiach daného prípadu sťažovateľ podaním dovolania, ako aj podaním sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy vedome vytvoril stav „dvojkoľajnosti konania“, keď by o tej istej veci mali súbežne rozhodovať dva orgány súdneho typu (najvyšší súd ako dovolací súd a ústavný súd), čo nie je v podmienkach právneho štátu rešpektujúceho princíp právnej istoty ústavne aprobovateľné. Vzhľadom na skutočnosť, že uplatnenie právomoci dovolacieho súdu v danej veci predchádza uplatneniu právomoci ústavného súdu, možno považovať podanie sťažnosti ústavnému súdu ešte pred rozhodnutím dovolacieho súdu o poslednom procesnom prostriedku, ktorý bol sťažovateľom využitý, za predčasné. Ústavný súd môže prijať sťažnosť na ďalšie konanie a meritórne o nej rozhodnúť až vtedy, ak príslušné orgány verejnej moci už nemajú možnosť namietaný stav zásahu do základných práv alebo slobôd napraviť.

Súčasnou konštantnej judikatúry ústavného súdu je aj právny názor, podľa ktorého vyčerpanie všetkých opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľovi na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na použitie ktorých je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných právnych predpisov, neznamená samotné podanie oprávnenou osobou, ale až rozhodnutie o ňom príslušným orgánom (IV. ÚS 177/05, IV. ÚS 180/2010).

Ústavný súd už zaujal názor (podobne napr. I. ÚS 169/09, I. ÚS 289/09, IV. ÚS 49/2010, IV. ÚS 145/2010), že v prípade podania mimoriadneho opravného prostriedku (dovolania) a súbežne podanej sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je takáto sťažnosť považovaná za prípustnú až po rozhodnutí o dovolaní.

Ústavný súd v súlade so svojou aktuálnou judikatúrou zastáva právny názor, podľa ktorého v prípadoch, ak sťažovateľ uplatní mimoriadny opravný prostriedok (dovolanie)

spôsobilý zabezpečiť ochranu jeho práv, avšak najvyšší súd ho následne odmietne ako neprípustný, je lehota na podanie sťažnosti ustanovená v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde v zásade zachovaná aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu všeobecného súdu (napr. IV. ÚS 195/2010, III. ÚS 227/2010, I. ÚS 276/2010). To však platí, len pokiaľ je sťažnosť uplatnená na ústavnom súde do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, ktorým bolo dovolanie ako neprípustné odmietnuté.

V takomto prípade je preto nevyhnutné, aby sťažnosť bola podaná v zákonnej lehote nielen proti rozhodnutiu dovolacieho súdu, ale aj proti rozhodnutiu súdu odvolacieho, ak ním došlo podľa názoru sťažovateľa k zásahu do jeho práv (IV. ÚS 406/2010).

Nie je preto dôvodné, aby sťažovateľ v prípade podania dovolania podal zároveň aj sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, pretože aj za predpokladu, že by dovolací súd dospel k záveru, že dovolanie nie je prípustné, nemožno sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy smerujúcu proti rozhodnutiu, ktoré predchádzalo rozhodnutiu dovolacieho súdu, odmietnuť pre jej oneskorenosť.

Vzhľadom na tieto skutočnosti sa ústavný súd podanou sťažnosťou meritórne nezaoberal, ale podľa zásady ratio temporis ju v tejto časti odmietol ako neprípustnú pre predčasnosť podľa § 53 ods. 1 v spojení s § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Pretože sťažnosť bola odmietnutá, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

Z uvedených dôvodov rozhodol ústavný súd tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. marca 2015

